Эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, МТС ба совхозуудай эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэд! Колхозууд, совхозууд ба газартаряалангай органуудай агрономууд! Хабарай тарилгые эмхитэйгээр үнгэргэе!

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Майн 1-эй уряалнуудhаа

Бүхы орокуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Буряат-монголой ҮНЭН

№ 91 (4211)
1943 оной
АПРЕЛИИН
28
среда
Сөн 20 мүнөн

ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй, БМАССР-эй Верховно Совет ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын ГК-гэй орган

ГОРЮЧИЙЕ ТАРИЛГЫН ТҮРҮҮШЫН ҮДЭРhӨӨ АРБИЛХА - ШУХАЛА

Манай большевистскэ партиг ба советскэ правительство болбол хамаг бүхы юумэ тон өхөөр гамнаха, арбилха тухай саг үргэлжэ анхаралаа хандуулдаг. Үндэнэй ба нинтын үнөтэ эд зөөрие үрихэ, хорооло ябадалтай эрид шантаар тэмсэдэг байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалдын агуехэ дайнай үедэ энэ асуудал хадаа угаа шухала политическэ ба ажахын удхашанартай болоно гээшэ. Хамаг бүхы юумээ хаана-яанагүй гамнаха ба арбилха ябадал туншаа советскэ патриотууд гол анхаралаа табидаг болоншой.

Үнөөө фронтовой хөёрдохи хабарай тарилга ябуулагдажа байна. Колхоз ба совхозуудай поли дээрэ трактор ба автомашинануудыг гаража ажаллажа байнад. Үндэнэй ба нинтын үнөтэ эдлэл болохо горючи, түрхихэ тоhон, түлеэн гэхэ мэтые материалнуудые али болохоор ашагтайгаар гаргашалха ябадалай тэмсэл боложо байhанинь хэндэшье элитэ.

Ушар иимэhээ, дайнай үеын байдалда горючи үрилтэ гэдэгүйтөөр, тон зүбөөр гаргашалха ябадал хадаа МТС бүхэнэй, тракторна бригадна бүхэнэй, трактарист ба шофер бүхэнэй арюун үялга болоно.

Горючи, түрхихэ тоhо гэхэ мэтые тон наринаар арбилха ба гамнаха гээшэ сэрэгэй үеын булад хатуу хуули мүн. Манай хүдөө-ажахыдээрэ ажалладаг түрүү комбайнернууд, трактористнууд ба шофернууд хадаа түлихэ ба түрхихэ тоhон гээшэ тон үнэтэй үндэнэй ба нинтын эд зөөри гэжэ өхэнхидээ ойлгонхой. Арадай ажахыда, оборонын хэрэгтэ шухала хэрэгтэй горючи ба түрхихэ тоhо гамнаха ба арбилха хэрэг шухала гэжэ ойлгожо шадаhанайнгаа ашаар энэ хэрэг дээрэ нилээд амжалгатануудые туйлабад. Жэшээнь, трактерист Гомбо Доржиев 14 килограмм горючи арбилжа шадаба. Мүн тэрешэлэн трактористнууд Ц. Дамбаев—3 килограмм, Евдокимов—5 килограмм, Букальцев—4 килограмм горючи алмажа шадабад.

Тиймбэшье, республикын зарим машинно-тракторна станцинуудта түлихэ ба түрхихэ тоhонуудые гамтайгаар гаргашалха ба шадаал hаа арбилха туншаа хүсэд анхарал хандуулагдана-гүй гэхэдэ үлүү болохогүй байна. Жэшээлхэдэ, Прибайкальска аймагай Итанцын МТС хадаа горючиэа түсэбэйнгөө өhоор 100 процент зөөбэрилжэ шадабашье, тарилгын эхилhэнэй түрүүшын 2—3 үдэртэ трактористнуудайнгаа гаргашаhан горючиин тоо бүридхэлые абаатгүй байха юм.

Ушар иимэhээ, эдэнэр хадаа трактерна бригада бүхэндэ, МТС-эй нефтебаза бүхэндэ горючиин ороно гаршын тоо бүридхэлые hайнаар ябуулхын түлөө, тэндэ үрилтэ хорольто болохогүйин түлөө саг үргэлжэ анхаралаа хандуулан, тон шанга хямгадал табиха, горючи гаргашалха хэрэгые имагта найдалтай үнэн сэхэ хүнүүдтэ даалгажа үгэхэ ёhотой.

МТС-үүдтэ трактернуудые hайнаар хүлэгэхэ ба горючие арбилха туншаа хүдөө нютагуудтахи комсомолецуудай хэхэ бүтээхэ үүргэнь угаа өхэ байна. Хэн машина ба трактортаа hалан муугаар хандажа, хайхарамжагүй ябаhанай эсэстэ түлихэ ба түрхихэ тоhоёо үрижэ хороожо байнаб, тэрэнние хуулиин харюусалтада хабаадуулха хэрэгтэй. Бидэнэр техническэ харуулhалгын заабариие тон наринаар сахиад, тоо бүридхэлые тодорхой hайнаар табиад ба эрхим шадамараар хэрэглээд байбал горючие гамтайгаар гаргашалха ба алмалта арбилалта өхөөр хэжэ лаб шадахабди.

Түс МТС-эй нүхэр Шурыгинай фронтовой бригада болбол хабарай тарилгын түрүүшын үдэрhөө эхилжэ үдэрэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэхэтэй хамта горючиэа өхөөр алажа шадаhан байгаа. Мүнөө түс трактерна бригада болбол 220 гектар дээрэ тарилгын урда тээли элүүрилгые эрхим шанартайгаар хэбэ. 80 гектар газар дээрэ тарилга хэhан байха юм.

Мүн Большие-Кударинска МТС-эй зарим трактористнуул горючи арбилха талаар бага бэшэ амжалтануудые туйлабад. Жэшээнь, трактерист Гомбо Доржиев 14 килограмм горючи арбилжа шадаба. Мүн тэрешэлэн трактористнууд Ц. Дамбаев—3 килограмм, Евдокимов—5 килограмм, Букальцев—4 килограмм горючи алмажа шадабад.

Тиймбэшье, республикын зарим машинно-тракторна станцинуудта түлихэ ба түрхихэ тоhонуудые гамтайгаар гаргашалха ба шадаал hаа арбилха туншаа хүсэд анхарал хандуулагданагүй гэхэдэ үлүү болохогүй байна. Жэшээлхэдэ, Прибайкальска аймагай Итанцын МТС хадаа горючиэа түсэбэйнгөө өhоор 100 процент зөөбэрилжэ шадабашье, тарилгын эхилhэнэй түрүүшын 2—3 үдэртэ трактористнуудайнгаа гаргашаhан горючиин тоо бүридхэлые абаатгүй байха юм.

Ушар иимэhээ, эдэнэр хадаа трактерна бригада бүхэндэ, МТС-эй нефтебаза бүхэндэ горючиин ороно гаршын тоо бүридхэлые hайнаар ябуулхын түлөө, тэндэ үрилтэ хорольто болохогүйин түлөө саг үргэлжэ анхаралаа хандуулан, тон шанга хямгадал табиха, горючи гаргашалха хэрэгые имагта найдалтай үнэн сэхэ хүнүүдтэ даалгажа үгэхэ ёhотой.

МТС-үүдтэ трактернуудые hайнаар хүлэгэхэ ба горючие арбилха туншаа хүдөө нютагуудтахи комсомолецуудай хэхэ бүтээхэ үүргэнь угаа өхэ байна. Хэн машина ба трактортаа hалан муугаар хандажа, хайхарамжагүй ябаhанай эсэстэ түлихэ ба түрхихэ тоhоёо үрижэ хороожо байнаб, тэрэнние хуулиин харюусалтада хабаадуулха хэрэгтэй. Бидэнэр техническэ харуулhалгын заабариие тон наринаар сахиад, тоо бүридхэлые тодорхой hайнаар табиад ба эрхим шадамараар хэрэглээд байбал горючие гамтайгаар гаргашалха ба алмалта арбилалта өхөөр хэжэ лаб шадахабди.

ССР Союзай Наркомземдэ ба СССР-эй НКЗ-гэй политуправленидэ

* * *

ССР Союзай Наркомзем ба СССР-эй НКЗ-гэй Политуправлени болбол 1942 ондо тарианай үндэр үргаса абахын түлөө районуудай хоорондо ябуулагдаhан Бүхсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, хабарай ба намарай тарилгын түсэбые үлүүлэн дүүргэhэн, тарианай үргаса хурьалгые амжалтатайгаар түтэсхэhэн, түрөндэ тарьа туншаалга ба натуроплатыда оруулжа түтэсхэhэн, колхозно адуу малаа үсхэхэ түрөнэй түсэбые дүүргэхэ туншаа hайн результадуудые туйлаhан дооро заагдаhан районуудые мүрысөөнэй условинуудай ёhоор түс мүрысөөндэ илажа гараа гэжэ тоолобо.

ССР Союзай Наркомзем ба СССР-эй НКЗ-гэй Политуправлени болбол СССР-эй Газартаряалантай Арадай Комиссариадай дамжуулгын Улаан Тугые ба **нэгдэхи мүнгэн шангые** Калининска областиин Бежецкэ райондо ба Приморско хязаарай Шкотовско райондо барюулха гэжэ шийдхэhэн байна.

Хоёрдохи мүнгэн шангуудые: Узбекскэ ССР-эй Алтын-Кульска райондо, Кемеровскэ областиин Барзасска райондо, Горьковско областиин Баческа райондо, Казахска ССР-эй Чуйска райондо үгэхэ.

Гурбадахи мүнгэн шангуудые: Таджикска ССР-эй Аштаска райондо, Ленинградска областиин Боровиченско райондо, Азербайджанска ССР-эй Исмайллинска райондо, Московско областиин Коммунистическэ районо, Киргизска ССР-эй Ошско райондо, Хабаровска хязаарай Свободненско райондо үгэхэ.

ССР Союзай Наркомзем ба СССР-эй НКЗ-эйн Политуправлени болбол 1942 ондо колхозно малажалые сахиадань дэбкүүлхын түлөө районуудай хоорондо ябуулагдаhан Бүхсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, колхозно адуу мал үсхэбэрилхэ түрөнэй түсэбые дүүргэхэ туншаа hайн результадуудые харуулhан ба хүдөө ажахын продуктнуудые түрөндэ туншаа ха уялгануудаа ба натуроплатые дүүргэhэн дооро заагдаhан районууд мүрысөөнэй условинуудай ёhоор түс мүрысөөндэ илажа гараа гэжэ тоолоhон байна.

ССР Союзай Наркомзем ба СССР-эй НКЗ-тэй Политуправлени болбол ССР Союзай Газартаряалангай Арадай Комиссариадай дамжуулгын Улаан Тугые ба **нэгдэхи мүнгэн шангые** Казахска ССР-эй Баян-Аульска райондо, Ярославска областиин Ярославска районо үгэхэ гэжэ шийдхэбэ.

Хоёрдохи мүнгэн шангуудые: Горьковско областиин Арзамасска райондо, Ивановска областиин Бичугска райондо, Киргизскэ ССР-эй Караванска райондо, Таджикска ССР-эй Шурабатска райондо үгэхэ.

Гурбадахи мүнгэн шангуудые: Чувашска АССР-эй Аликовско районо, Приморско хязаарай Булённовско райондо, Узбекскэ ССР-эй Джалял-Кудукска райондо, Грузинска ССР-эй Зугдидска райондо, Омско областиин Ульяновска райондо, Московско областиин Коломенско райондо үгэхэ гэбэ.

Польско правительстватай харилсаагаа таhалха гэhэн шиидхэбэри тухай советскэ правительствын ното

Байгша оной апрелиин 25-ай үдэр Галаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүхэр В. М. Молотов болбол советскэ правительствын гаргаhан дооро дурсадаhан ушахатай нотые польско посол господин Ромер гэгшэдэ барюулhан байна гэбэл:

«Господин посол,

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай правительствын даалгабаряар би болбол польско правительствын анхаралда дооро дурсадаhан ушар тухай дуулгаха болоон байнаб гэхэдэ:

ССР түнгаа hүүлэй үедэ польско правительствын үзэл зантынь энэ хөёр союзна үүрэнүүдэй харилсаандань ямар таарахагүй, бүхы гуримаабари ба нөхөрлөүдые эбдэлэй байна гажэ советскэ правительство тооло.

Германска сэрэгүүдэй эзэмдэhэн территори дээрэ Смоленскыда бүрюндо өөhэдынгөө алаhан польско офицернүүд туншаа немецкэ офицернүүдэй эхилhэн Советскэ Союзда тон харша хардалга гүрдэлгын кампани болбол тэрэ дары польско правительстваар дэмжэгдэн абтаад, польско официальна хөблэл газетэнүүнээр али болохоор hүүгэрөөгдэжэ байна. Польско правительство хадаа СССР-ые хардаhан каратай муухай хардалга үүрдэлгэдэ харюу үгөөгүй байхаhаа байгатай, харин энэ ушар туншаа ямар нэгэн асуудалтайгаар гү, али тайлбари үгахэ тухай советскэ правительствала хандахые хэрэгтэй дээрэ тоолоошьегүй байгаа.

Польско официернүүдые хюдажа, жэрдэмшэг муухай гэмтэ ябадал хэзэ байхадаа гитлеровскэ засагаархин мүрдэлгын комедиг харуулжа наадада, тэрэ зүжэг харуулхадаа гитлеровскэ засагаархин Гитлерэй үлэ дооро гэшхэгдэжэ байhан ба үнэн сэхэ полигай өөрынгөө hанаhан үгые сэхэ хэлэжэ шадагүй байhан эзэмдэгдэhэн Польшоhоо өөрдөө шэлэжэ олоhон зарим фашистска үзэлтэй поляк хүнүүдые хэрэгдэhэн байна.

«Мүрдэлгэ» хэхын тулада польско правительстваар ба мүн гитлеровскэ правительстваар Улаасхооронды улаан хэрэзhэн хандуулагдаhан байна, тэрэ хадаа амгалан hүүhан зонние олоорынь хюдаха ба үлгэжэ алаха террористическэ ёhо гуримай байдал соо Гитлер режиссёртой энэ мүрдэлгын комедиэ хабаадахэ баатай болоно. Советскэ правительствын ара талада хэгдэжэ байhан тиймэ «мүрдэлгэ» хадаа үнэн өөхэ хүнүүдые зааныье этигүүлжэ шадахагүй байhаниинь эли мэдэгдэнэ.

Советскэ Союзда эсэргүү харша кампани болбол немецкэ ба польско хөблэл газетэнүүдтэ нигэн доро эхилжэ, нэгэн түсэбтэйгөөр ябуулагдажа байhан хадань тэрэнние тэрэ ушар байдал болбол союзнигуудай дайсан болого Гитлерэй ба польско правительствын хоорондо энэ харша кампаниие ябуулга хэрэгтэ нэгэн hанаалтай хөлсөөн ба барисаан бии байhыень гэршэлэе.

Ороо ба польско арадууд болон, хамаг бүхы эрхэ сүлөөтэ дуратай демократическа ороноуудай нинтын дайсаниие дарахын тулада гитлеровскэ Германда эсэргүү хүндэ хүшөөр тэмсэлдэ Советскэ Союзай арадуудай шуhаа ашхаруулан, бии бүхы хүсэ шадалаа зантигажа байхадань польско правительство болбол Гитлерэй дарагалтада туйа нэмэри болохоор Советскэ Союзда мэхэтэ муухай сохилто хэнэ гээшэ.

Советскэ Украиниын, советскэ Белоруссиин ба советскэ Литватай интересыень хаhажа, советскэ правительствааа газарыень hалгаажа абаха зорилготойгоор гитлеровскэ хардалга үүрдэлгын хүдэл дуурмануудые хэрэглэжэ, советскэ правительствые хашахын тулада польско правительствын эхилhэн Советскэ Союзда эсэргүү энэ харша кампани гээнэ гэжэ советскэ правительствала эли мэдэгдэжэ

Энэ бүхы ушар болбол Польшын мүнөөнэй правительство гитлеровскэ правительстватай харилсаанууда болоуулhан ба Советскэ Союзда огто таарахагүй позиция гараа гэжэ советскэ правительствые мэдэрхэ баатай болгоно.

Энэ бүхы үзэсэhээ советскэ правительство болбол польско правительстватай харилсаануудаа таhалха гэжэ шийдэбэ.

Господин посол, миниий этигүүлэжэ маша үндэр дээдэ хүндэлэлиэ хүлеэн абахыетнай таниие сэйнаб.

В. МОЛОТОВ».

Советскэ Информбюроhоо

АПРЕЛИИН 26-ай ҮДЭШЫН МЭДЭЭСЭЛ

Апрелиин 26-ай түршада фронтнууд дээрэ шухала хүбилалта болоогүй.

Баренцова далайда манай авиацин дайсанай томохон транспорт ба мүн тэрэшэлэн нэгэ тральщигые шэнгээбэ.

★

Апрелиин 25-ай үдэр манай авиацин частынуул фронтын эдэб олон участогуул дээрэ сэрэгүүдые ба ашаа тэhэн 40 шахуу немецкэ автомашинануудые үгы хэhэн гү, али гэмтээhэн, hомо хэрэгэлтэй хөёр оклад тэhэлhэн, дайсанай түмэрэмай составые хяа бала сохиhон байха юм.

★

Баруун фронт дээрэ артиллерийн, миномётно батарейнүүдэй ба снайпернуудай буудалгаар дайсанай 4 артиллерийскэ ба 5 миномётно батарейнүүдэй буудалга дарагдаhан ба 200 гаран немецкэ солдат ба офицернүүд үгы хэгдэhэн байна. Манай лётчигууд дайсанай аэродромдо добтолго хэзэ, дайсанай 8 самолёдые үгы хэбэ. Тэрэшэhээ гадна агаарта болоhон байлдаанда 3 немецкэ истребитель унагаагдаа.

★

Кубаньда манай частынуул дайсантай артиллерийскэ ба буу-пулемётно буудалдаануудые хэбэ. Снайпернуул нүхэд Дмитриенко, Нижегородский ба Дементьев гэгшэд хөёр недели соо 79 немецкэ солдат ба офицерые хюдаба. Снайпер нүхэр Камаров 36 гитлеровецые үгы хэhэн байна. Гвардиин капитан Покрышкинай командалга доро ябаhан лётчик-истребительнүүд немецкэ «Мессершмитүүдтэй» байлдаа хэжэ оробо. 10 минута соо болоhон байлдаанда советскэ лётчигууд 5 немецкэ самолёдые унагааба.

★

Севскын орнондо Н-скэ частиин боецүүд байлдаатайгаар тагнуул хэхэ гэжэ hэдэhэн дайсанай ябган сэрэгэй атакые сухарюулан сохибо. Тэндэ 80 немецкэ солдат ба офицер үгы хэгдээ. Манай зенитнэ артиллериин буудалгаар хөёр немецкэ самолёт унагаагдаhан байна

★

Баруун-Хойто фронтын нэгэ участок дээрэ дайсанай ябган сэрэгүүд манай позициинуудые атаковалhан байгаа. Тоогоороо буллоу байhан немецкэ сэрэгүүд манай подразделениинүүдые түрөөд нэгэ hуурин газар хүшэр сүмэрэн орожо шадаа. Тиймэдэнь советскэ боецүүд шэнэ позициинуудта тэгтэн бүхэжэхэ аргыень гитлеровецүүдтэ олгонгүйтөөр контратака хэжэ ороод, дайсаниие гүдэргэнь намнаба. Энэ болоhон байлдаанда батальон шахуу немецкэ ябган сэрэгүүд үгы хэгдээ.

★

Гитлеровскэ харшангууд үнөө нэгэ жэрэмшэг муухай гэмтэ ябадал хэбэ. Фашистска хара золигууд Витебскэ областиин Освейскэ районой деревнинүүдые дүүhан галаhан байна. Алууршаг болбол энэ районой хэдэн мянгаад амгалан hүүhан зонние алаhан, тамалжа зүбоhон ба үhа мүрэн хулар хаяhан байха юм. Хоohорүүлагдаhан деревнинүүдэ 2.600 үнэние каторжна хүдэлмэридэ намнажа абаашаа.

Холо нинидэдэг бомбардировщигуудай нэгэдэмэл шанга сохилто

Немецкэ тылдэ агаарhаа добтолхо ябадалаа үргэлжэлүүлжэ, холо нинидэдэг авиацин подразделениинүүд апрелиин 22-ой hүнэ Зүүн Германиин томохон город болохо Инстербургта нэгэдхэмэл шанга сохилто хэhэн байна. Тильзитhээ үрдүүр 50 километр газарта байhан энэ город болбол немецкэ армиин резервнэ частынуудай суглардаг газарынь, немецкэ интендантствын томохон базе ба түмэрэмай угаа шухала узел байhан юм. Инстербург гэдэг түмэрэмай станци болбол Зүүн Пруссие Эстонитой ба Литватай холбодог байна. Кенигсбергhээ Рига ба Вильно тэрэшэ шэтлэн ошодог дайсанай эшелонуул энэ город хүндэлэн гарадаг.

Мэнэ hаяхан Тильзиттэ сохилто хэхэ үеынхидэл эли сэлмэг hүнэ байhан хадань, манай бомбардировщигуудай нинидэхэдэнь угаа таатай байба. Бүхы маршруттань гол түлөб сэлмэг байгаа белэй. hарын гэрэл болбол үдхэн угаа унярааар бүрхөөгдөhэн газар тэрэшэ харахадань экипажна түhатай байгаа. Түсэбөөр хараалагдаhан болзортоо ерэhэндэл али Инстербург дээрэ түрүүшын агаарай корабльнуул хаhа саг соогоо үзэгдөө hэн. Тэдэнние немецүүдэй зенитнэ артиллери буудажа угтаба. Зүгөөр манай корабльнуудай бомбово люк соohоо аяхарhан элэб олон калибрын угаа олон бомбонуул дайсанай батарейнүүдэй буудалгые hуларуулhан байна. Удаадахи эшелонуудай холо нинидэг бомбардировщигуудай дээр-дээрэhэнь ерэхэ тумань дайсанай зенитнэ буудалгань улам бүри hуларжал байгаа hэн.

Мүнөө энэ добтолго хэгдэхэ үедэ немецүүд Зүүн Германи дээрэ үзэгдэhэн манай экипажнуудта өөhэдынгөө hүнниин истребительнүүдэй хүсөөр зарим нэгэн эсэргүүсэлтэ хэхэ гэhэн hэдэлгэ гаргаба. Жэшээнь, нүхэр Кожомякинай командалга ябаhан частиин лётчигууд болбол Инстербургай орнондо патрульда ябаhан нэгэ хэдэн истребительнүүдые хараhан байгаа. Теед немецкэ hүнниин hаяхуулшад бортовой буу зэбсэг hайтай советскэ бомбардировщигуудай олоорео гаражалерэхыень хараходаа. ухаа мэдээ алдаад, холуур ябаа hаа дээрэ да гэжэ бодоhон хэбэртэй. Энэ городой орнондо халхалалта хэжэ байhан аад, тэдэнэр манай самолёдуудта эсэргүү нэгэшье атака хэзэгүй.

Инстербург городой орнондо тон мэргэнээр сэхэ хаягдаhан хэдэн олон фугасна ба гал аhаалаг бомбонуул тэнцэ өхэ гал түймэр ба тэhэрэлгэнүүдые хэhэн байха юм. Немецкэ резервнэ сэрэгэйхидэй кавармань шатажа захалаа. Артиллерийскэ складуудай байhан газартань өхэшэг тэhэрэлгэ болоо. Тэрэ тэhэрэлгэ болоhоной hүүлэр хэгдэн олон жэжэ гал түймэгүүд өхэшэг газар дээрэ харагдаа hэн.

Холо нинидэг бомбардировщигуудай эшелонуудай нэгэн соонь аяар холуур бомбово сохилтонуудые хэдэг мастер хөёр дахин Советскэ Союзай Герой болоhон гвардиин майор Молодчий ябалсаhан байгаа. Бомбонуудаа хаяад байхадаа Молодчий болбол Инстербург городой эдэлэб олон зүгүүдтэ соробхилжо байhан хэдэн олон гал түймэрнүүдые харабаба. Казарма, склад ба бусад сэрэгэй объектнүүдэй байhан газарта бүхэли кварталнуул шатажа үрөөгэ байгаа hэн. Тэндэhээ утаа унярааг огторгой өөдэ бушхажа байба. Экипажнуудай бомбонуудаа хаяhан газарта аяар нээрэшье утаа тортогой үнэр анхилжа байгаа бэлэй.

Манай экипажнуул бомбонуудаа хаяжархёсн хойно хойнohоон hүбаран доогуур нинидэд Инстербургай сэрэгэй объектнүүдые үнэр буугаар ба пулемёдуудаар буудаhан байна. Үхэр буушад ба пулемёдоор буудагшад дайсанай зенитнэ оборонын буудалгын үүрнүүдэй хаа-яа бии байхадань туулган тобшонуудые аадар шэнгээр ашхаруулхынгаа хажуугаар дахиад хэдэн олон гал түймэрнүүдые аhааба.

Инстербургта хэгдэhэн нэгэдхэмэл шанга добтолгонуул үнэн удаан саг соо үргэлжэлөө. Зарим үенүүдтэ түс город дээрэ хэдэн арбаад агаарай корабльнуул зэргэ харагдадаг байгаа. Бомбодолгын результадуудай хойноhоо хямгалан хаража байhан подполковник Боровко гэгшэ өөрынгөө экипажай бомбодоhон газар дээгүүр нинидэжэ ябахадаа мүн түршэнэрөөшье хараhан байгаа. Тэдэ түршэнэрынь 30 шахуу байhан юм. Нүгөөдэ экипажынь мүн ле хямгадан ажалжажа байхалаа түс городой сэрэгэй объектнүүдые зэргэ бомбодоhон 20 шахуу корабльнуудые хараа hэн.

Гал түймэрнүүд ба тэhэрэлгэнүүд саг үргэлжэ боложо байгаа. Майор Бенусов гэгшэ казарманууудай байhан газарта угаа өхэ түймэр ба хэдэн олон тэhэрэлгэнүүд боложо байhыень тэмдэглэжэ абаа. Бүхы город гал түймэртэ бүhэлэгдөөд байба. Подполковник Соколов гэгшэ өөрынгөө подразделениин боевой үүдэлмэриие хямгалажа байхадаа, Инстербург городой центральна, зүүн ба баруун зүүнүүдтэ хэдэн олон тэhэрэлгэнүүд ба гал түймэр боложо байhыень тэмдэглэhэн байна.

Бомбодолгоёо дүүргээд, абажа ябаhан запас патрон ба снарядуудаа буудажа дуулhаад, манай бомбардировщигуудай экипажнуул городhоо зайлажа мордобо. Тэрэ горох галда шатажа байгаа. Гал үүлэн ба утаа унярааг Инстербург дээгүүр соробхилжо байба. Германиин хиле дабажа гараад ахар холо зүүн тэшэ эрэжэ ябахадаа, манай лётчигууд гал түймэрэй туйа толоние үнөө хараhаар ябаа hэн. Энэ hүнэ немецкэ тылдэ агаарhаа айхабтар шанга сохилто хэгдэжэ дайсанга өхэшэг гарза гай ушаруулгдаа.

Подполковник Г. ПАВЛОВСКИЙ.

• Хүдөөгэй агитаторнуудай хүндэтэ зорилго

«Политическэ агитаци болбол манай орон дотор түрүүшыны эдэлхэнэй шухала гэрэг мүн. Мүнөө тэрэ хадаа сэрэгэй хөёрдөгөө хабарай оборонно-ажахын шухалын шухала зорилгые шиидгэхэ хабарай тарилгада эдибхитэй үүргэ дүүргэхэдэ ураалгаhай». Интэжэ манай большевистскэ партиин Центральна орган «Правда» газетэ өөрынгөө түрүүлэ башэг соо тэмдэглэнэ.

Энэ тон харюусалтатай ба үндэтэй үүргые мэдэрhэн хүдөөгэй агитаторнууд хадаа мүнөө жэлэй хабарай тарилгада бэлэдхэхэ хэрэгтэ өөhэдынгөө колхозуудта айхабтар өхэ туйа хүргэhэн байна. Мүнөө тарилгада болого дээрээ ороодшье байхадань өөhэдынгөө үүргые большевистскэ ажал ба үүсөөр дүүргэлгэжэ байhан агитаторнууд манай колхозуудаар олон бии. Хаана агитколлективэй хүдэлмэри hайнаар табигданхайб, тэндэ колхозуудай хүдэлмэри бүхы дээрээ хамгалтатай байдагынь элитэ.

Манай партиин Центральнэ комитет хадаа агитационно хүдэлмэри тухайгоо анхаралаа саг үргэлжэ табиха тушаа партийна ба комсомольско организациинуудта hануулдагынь элирхэй. Теед агитаци хадаа партийна хүдэлмэриин нэгэн шухала hалбари болохонь хэнэгэшье мэдэжэ.

Мүнөө жэлдэ агитаторнуудай үүргэ үрэ урдынхиhаа улам өхэ болоно. Юундэб гэхэдэ, энэ жэлдэ колхозуудхадаа хабарай тарилгые хүдөө нютагуудта хүн ба трактор, мори унаатай үсөөн болоhон байдалтай байхаhаа гадна, тарилгынгаа талмайе нилээдгүй үргэдэжэ, тон богонихон агрономическа болзор соо үнгэргэжэ, тариhан газарhаа улам ахэ үргаса абаха, ажалай үнэр бүтээсые түйлата зорилго табиhан үедэ ябуулжа байха юм.

СССР-эй СНК-тэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй «1943 ондо хүдөө-ажахые хүргөөхэ гүрэнэй түсэб тухай» ба мүн «Колхозуудта ба совхозуудта адуу малай тоо толгойе олошоруулха ба тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые ехэ болгохо хэмжэхүүд тухай» гаргагдаhан угаа өхэ политическэ ба ажахын удхашанартай тогтоолнуудые колхозник бүхэнэй өөрынгөө бодото ажалаар бөелүүлхэ хэрэгтэнь түйалалсахын түлөө агитаторнуул айхабтар өхэ хүдэлмэри ябуулха үүргэтэй болоно.

Эдэ тогтоолнуудые бөелүүлхэ хэрэгтэ агитаторнуул өөhэдөө жэшээтэ ажал харуулжа колхозницуудые дахуулда үялгатай. Агитаторнуул хадаа түс тогтоолнуудай пункт бүхэндэ заабариладаhан зүйлнүүдые бөелүүлхын зорилгоор социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ шэдэ болохо ёhотой. Тэрэ тула хабарай тарилгын үедэ социмүрысөө тон шадамараар эмхидхэхэ болоно. Зэдын аймагай түрүү болохо «Заветы Ильича» колхозой дэргэдэхи агитколлективэй агитационно хүдэлмэриие hайнаар табижа шадаhан дүй дүршэл тухайнь манай газетын хуудаhанда тодорхойгоор толилогдоhон байха юм. Ушар иимэhээ, тэдэнэй дүй дүршэлые дүүрэн хэрэглэжэ полевой хүдэлмэриин условинуул дээрэ агитаци ябуулха гээшэ агитатор бүхэнэй арюун үялга болоно.

hаяхан, ВКП(б)-гэй Обкомой дэргэдэ эмхидхэгдэhэн түсхай курс дүүргэhэн 100 гаран городой агитаторнуул хүдөө нютагуудта тарилгын үедэ түйалалсахын түлөө томилогдоhон юм. Эдэнэр өхэхэн хүсэн гээшэ. Тиймэhээ эдэ агитаторнуудые зүбөөр хэрэглэхэ гээшэ тон шухала болоно. Түбхын түрүүндэ тэдэнние партийна, комсомольско организациинуудай колхозуудта томилхо шухала байна.

hаяхан манай газетын хуудаhанда Ярославска областиин Горшиха колхозой членүүдэй бүхы Советскэ Союзай колхозницуудта ба колхозницануудта хандаhан бэшэг толилогдобо. Эндэхи колхозницуул хадаа хабарай тарилгын түсэбөө гадуур оборонын фондо ба немецко-фашистска эзэмдэгшэдэ сүлөөлэгдэhэн колхозуудта түйалхын түлада колхозницуудайнгаа үмсын үрөөр нэмэлтэ тарилга хэгэ гэhэн гайхамшагта патриотическа үүсхэл гаргаба. Энэ үрялыень манай республикын колхозник бүхэнэй хүндэтэйгөөр хүлеэжэ абахань ямаршье hэжэг байхагүй. Түс бэшэгэй удхыень энэ дары үргэн нинтэдэ ойлгуулжа үгэхэ агитатор бүхэнэй нантин үялга гээшэ.

Агитколлектив бүхэнэй хүдэлмэриие тодорхой түсэбтэй болгохо, тэдэнэй хүдэлмэриие ВКП(б)-гэй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин Управленииин зүгөөр гаргаhан «Хүдөөгэй агитаторнуудай памятка» гэhэн брошюра соо хэлэгдэhэн заабариин ёhоор табиха хэрэгтэй. Энэнние эгэзэн түрүүнь колхозохи партийна эхин организациинуул дүүргэлтэ болохо үялгатай гээшэ.

Горючи алмалга—сэрэгэй үеын хуули мүн

Кыренскэ ба Үшеөтэйн МТС-үүдэй трактористнуудай жэшээгээр хүдэлмэрилхэ

Моторнуудай хүчөөрдайгалдажа байһан мүнөө үедэ горючи ба бүсад түрүкихэ төһөөнүүдэй үлхапланар үгаа ехэ болоно. Энээн тухайшье үлэжэ ехэ ойгуулажа, хүнэнэй хэрэг үгы.

Үнэтэ горючи ба бүсад түрхихэ төһөөнүүд болбол олонхи ушарнуудта трактورнуудай заһабари муутай ба зарим трактористнуудай энэ шухала материалта хайша хэрэгээр хаһадаг дээрэһээнь хэм хэбшөө өгөөр гаргашалагдадаг байна.

Зарим МТС-эй хүтөлбөрилэгшэд бүсадай тэдхэмжэдэ найдажа «хэрбээ горючаар дүгаа хадамнай түрөө үгэнэ бээ» гэжэ бодоһон дээрэһээ түрөөнэй зөөрөө, нилангана горючие үлүү өгөөр гаргашадаг байна. Энээнэй үрөөр үнгөрөөн 1942 ондо Тарбагатайн, Бичурын ба Гашайн МТС-үүд пэнгэн горючие үгаа өгөөр галшаһан ба үрөөһөн байна. Горючие гам хайрацүйгөөр гаргашаяха ябадал мүнөөшье жэлдэ энэ МТС-үүдтэ үргэлжэлөөр. Эдэ МТС-үүд заправочна тэргэнүүдые, солидол хэхэ хайрсагуудые түхеөрөөгүй. Тиигэдэ, нүхэ һүбөтэй болоһон бочкануудаа цанар һайнтайгаар заһабарилха ябадалые мүнөөшье хүртэр эмхидхэжэ шадаагүй байна.

Фронтовой хоёрдохи хабарай тарилга өгилбэ. Горючи ба бүсад түрхиэ төһөөнүүдые алмалга арбилга хадаа сэрэгэй үеын хуули мүн гэжэ ойлгөөн газарта, полевой хүдэлмэрилин эхилбэн түрүүшын үндэрөө энэ талаар багаа бөшө ажалга туйлажа байна. Кыренскэ МТС-эй трактористнуд хэдэхэн үдэрэй турша соо полевой хүдэлмэри хээд байхадаа аяар 100 шахуу килограмм горючи алмаад байна. Нүлэр Козловой хүтөлбөрилдэг комсомольско-залуушуулай тракторна бригада дүрбэкэн үдэр соо ажаллаха зуураа газар хахалха нормоёо 135 процент дүүргэжэ, 16 процент горючи алмаһан байна.

Горючи алмаха талаар Үшөөтын МТС-эй трактористнуудшье нилээд амжалтатай. Тракторист нүхэр Шишкарёв үдэрөө үдэртэ 2 шахуу норма дүүргэхэ зуураа 80 гаран килограмм горючи алмаа. Иимэнүүд үльгэр жишээнүүд бүсадшье МТС-үүдтэ яшала олон бии. Трактورнуудаа һаяа халажа хүдэлмэридөө орожо байна. Энэнһөө хойшо тракторнуудай хэхэ бүтээхэ хүдэлмэринь бүрин ехэ гэшэ. Хэрбээ мүнөөнөөө эхилжэ дүйгаа горючи бүхэнэй түлөө тэмсэ хадаа хүдөө-ажахын жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэнөө гаргна, хэм хэмжээгүй ехэ горючи алмахы байһамнай эли хэрэг.

Тракторнуудай заһабарилин шанар шалгалга юу харуулааб гэхэдэ, олонхи МТС-үүдэй тракторнуудые хүсөн заһагалбаншье байбал, горючи ба бүсад түрхихэ төһөөнүүдэй гоожодог нүхэ һүбөнүүдэнь анхарагдагүй байһань эли үүлэгдэһэн байна. Мүнөө заһабарилин шанар шалгаха комиссиё болбол горючие алмасын зорилгоор хэдэ хэлэн үнэтэ дурадхалнуудые өргүүлэн байна. Эдэ дурадхалнуудые болбол үгэ хэлэгүйгөөр, үтэр түрүгэнөөр бэлүүлэгдэхэ зэргэтэй.

Ямаршье шалгагаанһаа болоно шэнгэн горючи ба бүсад түрхихэ төһөөнүүд хэм хэбшөө өгөөр гаргашалагдаһан байг, тэдэ бүхэн хадаа. Эдэ ороной үрэ хүшөр хүнгэ гэм хэбэн ябадалда ба дайсанда сөхэ туһалһан ябадал гэжэ нюур сахилгагүй гарагдаха зэргэтэй. Иимэ хадань горючие үрихэ хороохо ябадалнуудай бүхы нүхэ һүбөнүүдынь бүтэлхэ хэрэгтэй. Нэгэшэ килограмм горючие үлүү өгөөр гаргашалхагүй! Сэрэгэй үеын иимэ позунг доро ябажа үйлэдбэрилин үндэр өгөө бүтээсэ туйлаха зуураа горючи ба бүсад төһөөнүүдээ өлбэг өгөөр алмаха гэшэ хамагай шухала хэрэг мүн.

Горючи алмалга—сэрэгэй үеын хуули мүн. Энээнилгэ бэлүүлгэ хадаа хүндын ба алтар солын хэрэг мүн. Эхэ орон ба фронтоо өлбэг ехэ горючи алмажа шунахай дайсанние дээ бута сохихо ябадалдань героическа Улаан Армидаа саг үргэлжэ туһалха—мүнөө үдэрэй хойшолуулашагүй зорилго иимэ гэшэ.

Ц. НИМАЕВ.

Горючияа алмана

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. **(Телефоноор абтаба).** Селэнгын МТС-эй хоёрдохи номерой тракторна бригадын тракторист нүхэр Б. Будацыренов өөрынгөө «НАТИ» трактораар үдэрэйнгөө нормые саг үргэлжэ дүүргэхэ зуураа 50 килограмм горючи алмаба. Мүн 6-дахи номерой бригадын тракторист нүхэр Б. Гомбоев газогенераторна «НАТИ» трактораар гурбахан үдэрэй турша соо 20 килограмм горючи алмаһан байна.

* * *

Хабарай тарилгые богони болзор соо дүүргэжэ мүрысөөндэ илахын түлөө тэмсэл мүн плугшад ба борнойшоной дунда үргэнөөр дэлгэрбэ. Загалтайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой плугшад 0,8 га газар хахалхын орондо, 1 га хүргэр хахална. Плугшад нүхэд Ц. Нимаев, Х. Аюрова гэгшэд илангаяа һайнаар хүдэлмэриллэ. Тэньманэй нэрэмжэтэ колхозой плугшад нүхэд Шагдурова, Жамсаранов, Банзаракцаева ба бүсад мүн лэ үдэрэйнгөө нормые үлүүбишэлэн дүүргэнөө. Эдэнэрэй хэһэн бүтээһэн хүдэлмэриниҥ шанар эрхим һайн.

Б. ЛУБСАНОВ.

Хамаг хабаяа—хабарай тарилгада

Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Марсуев) фронтовой хоёрдохи хабарай тарилгые эрхим һайнаар үнгөргэхэ хэрэгтэ үнэн сагай анхаралта оролдолготойгоор бэлэдхэжэ, энэ харюусалгатай хүдэлмэриндэ эмхи гуримтайгаар оробо.

Мүнөө 160 га хахалжа, 217 га борнойлоо. Тиихэдэ 150 га газарта эртын тарилга хэбэ. Газарайнь элдүүрилгын шанар эртын һайн.

Саһа мүльһэнэй һайлаһан үһаар 250 га газараа үһалба.

Д. ЖАЛСАБОН.

Полевоческо бригадын бригадирай үүргэ тухай

Немецкэ булимтаташадта эсэргүүсоветскэ арадай хэжэ байгаа Эсэгэ ороной хамгаалгын дайнай үедэ, колхозуудаар ба совхозуудаар зохёогдоһон хүдэлмэринь бүхы нормонуудай үлүүбишэлэн, эрлим шанартайгаар дүүргэгдэжэ байхын тулада колхозно бригада, звенонуудай хүдэлмэрилие зүбөөр табиха гэшэ юуншэншье шухала байна. Полевоческо бригадануудаа ба тэрэнэй һалбари болохо звенонуудые бэхижүүлгэ хаяа иматтал колхозно ажахые улам саашадань һайжаруулха, газар райаһаа ба сал ажалһаа абтажа болохо олоо гоолой зүйлые эльбэг ехэ абаха гэһэн удхатай байна.

Бригада болбол колхозно ажахын гол единицэнь болоно. Энээн тухай хүлөөажахын артельнүүдэй уставай 14-дэхи пункт соо эли тодоор хэлэгдэнэ. Хаана полеводческо бригадануудаа ба звенонуудаа зүбөөр эмхидхэгдэжэ, һайнаар ажаллаһаб. тэндэ үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жишээ харагдадаг байна. Бригада бүхэндэ колхозой правленитэ газарайнь участок, машина зэмсэгүүд, хүдэлмэринин мал ба ажахын барилга байгуулалтануудые тодорхой болзор соо актаар тушаажа үгэдэг гэшэ. Эдэ бүхые тушаажа абаад байхадаа, бригадануудаа колхозой правленитэ зүгтэһэн даабарие хаһа болзор соонь эрхим шанартайгаар дүүргэхэ түлөө тэмсэдэг байһаниинь мэдэжэ.

Бригадна ёһоор хүдэлмэришэд, хүдэлмэринин мал ба бүсад машина зэмсэгүүдые хубаарилһан газарнуудта угаа ехэ аша туһатай байһаниинь урда урда жэлүүдэй дүй дүршэл эли тодоор харуулаа.

Гэбэшье, бригадна системые хаа-хаанагүй эмхидхэбэшье тэдэнэй угаа ехэ удхашанартай байһаниие тоолоогүй ябадалнуудаа эли олон үзэгдэдэг. Тиихэдэ, бригадын гол единицэ—звено тухай мүн лэ анхардагүй ябадалнуудаа байгаа бии. Жишээлхэдэ, Тарбагатайн аймагай «Серп ба Молот» колхоз огоодно бригада эмхидхэхын орондо, аяар 36 хүнһөө бүридэһэн звено эмхидхэһэн байна юм. Иимэ олон членүүдтэй звено болбол үнэнөө звено бэшэ, харин нэгэн ехэ бригада болоно гэшэ. Звено болбол иматтал бригадын мэдэл дорогой членүүдтэ ажалайнь түлөөһые зүбөөр, үзэһэн бүтээлтэй хүдэлмэринин хирээр түлэхэ ябалалда зохид таатай эрхэ байдал олгоно. Хэнэйнье мэдэһээр нэгэ доро хэдэн олоороо ябажа хэһэн хүдэлмэринин шанарые, нилангана хэн һайнаар, хэн муунаар хүдэлмэрилөөб гэжэ мэдэхын аргатүй байдаг.

Улаан Армиин командирнуудаа ямар байдаг бэ. Тэрээнтэй полеводческо бригадын бригадирнуудаа тон лэ адли тиимэл командирнуудаа мүн гэшэ. Тиихэдэ, звенное даалгаад болбол социалистическэ мүрысөөе. Үйлэдбэрилин түсэбые дүүргэхэ ба үндэр баяр ургаса туйлаха ябадалые эмхидхэхэ талаар бригадирай нэгэдэхи туһалагшань болоно. Иимэ түлада полеводческо бригадирнуудаа бүгэн звенонуудые эмхидхэжэ, тэрээгээрээ дамжуулан бүхы хүдэлмэрээ зүбөөр эмхидхэжэ, правленитэ зүгтэһэн даабарие хаһа болзор соонь дүүргэхэ зэргэтэй.

Дүй дүршэлөөр баяр, нилээд олон хүнүүд хүдөө нютагуудаа Эсэгэ ороной хамгаалхаар сэрэгэй албанда ошоод байһан энэ үедэ, бригадир ба тэрэнэй туһалагша звенное даалгынь үргэ угаа ехэ болоно. Мүнөө хүдөө-ажахын шухала хүдэлмэринүүдые дүй дүршэлөөр бага, ехэнхилээ залуушуул хэжэ бүтээжэ байна. Эдэнэртэ хүдэлмэринин дүй дүршэл ба ажалай жаяг заршам һайса ойлгуулжа үгэхэ хэрэгтэй.

Бригада ба звено бүхэн бүхы хүдэлмэрээ графигай ёһоор табиха эрэгтэй. График болбол эбдэршэгүй хуули байха ёһотой.

Н. МОЛОЖНИКОВ.

Полевой хүдэлмэридөө эмхитэйгээр оробо

ПАКИР. **(Телефоноор).** Закаменай аймагай колхозуудаа сэрэгэй үеын баяр ургаса абахын түлада таряалангайгаа газар дээрэ үбэлэй шэрүүн хүйтэнөөс эхилжэ, эсэхэ сусахые мэдэнгүй хүдэлмэрилөө юм. Ехэ ургаса абаха ябадалай үндэһэ һуури хүсэд табигдаа гэхэдэ алдуу болохогүй. Таряалан дээрэ саһа мүльһэнэй үһан тогтоогдожо, хэлэн арбаад мянган тэргэ наг шэбхэ, үнэһэн ба шубуунай аргал гаргагдаа. Нэгэ үгөөр хэлэбэл, эрхим һайнаар газараа элдүүрилжэ шанар һайнтайгаар тарилга хэхэ ябадал болоһон байна.

Үнэн сагаа хойшо түлөөгдэхэг хабарай полевой хүдэлмэри эндэ захалба. Түрүүн хүнүүд тарилгын эхилһэн түрүүшын үндэрөө станановска ажалай үльгэр жишээ харуулба.

Хамгиин сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой нилээд олон плугшад жэшээтэ хүдэлмэри харуулба. Плугшад нүхэд А. Бузина ба И. Русаков гэгшэд үндэрэй 0.80 га хахалхын орондо, 1.20 га эрхим шанартайгаар хахалнад. Үндэрэйнгөө даабарие 120 процентһээ доошо бэшэ дүүргэжэ байгаа плугшад нүхэд Н. Янькова, Д. Дашиева ба бүсад мүн лэ һайнаар ажалланад. Эндэ ажал дүйдэлмэриин эмхидхэл ба жаяг заршам эрхим һайнаар табигдаһай. Үлэшэнэй сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой членүүдшье поли дээрэ шэн зоригтойгоор ажаллана. Энэ колхоз хоёрхон үдэрэй турша соо 70 га хахалжа, 59 га борнойлжо ба 40 га газарта эртын тарилга хэбэ.

Иимэр ажал хүдэлмэрээ эмхидхэжэ, хабарай полевой хүдэлмэрие сэрэгэй гуримаар үнгөргэжэ байһан колхозуудаа аймаг соо хэдэн арбаадаар тоологдоно.

Ц. БУДАЕВ.

ОЛОНОЙ ДУНДАХИ АГИТАЦИИЕ ҺАЙНААР ТАБИХА

Хабарай тарилгын үедэ олондо харуулжа ойлгуулха агитациин хамаг бүхы формануудаа болбол тарилгаяа тогтоомол болзор соо шанар һайнтайгаар үнгөргэхэ хэрэгтэ зорюулагдаха ёһотой. Мүнөө үедэ газетнэ витринэ эмхидхэхэ, газетэнүүдые олоороо сугларжа уншаха ябадал хэзээхэзээнэйхиһээ шухала болоноой. Үшар дүмдэһээ, үдэр бүридэ шэнэ газетэнүүдые үлгэжэ байхын түлада полевой стан ба тракторна вагонщик бүхэндэ газетнэ витринэ өгөөгдөө угаа хэрэгтэй байха юм.

Эдэ витринэнүүдэй хэртэдэ политическэ иниитын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэй гэбэл: Советскэ информбюрогой мэдээлэнүүд тушаа хөөрэлдөө хэхэ, олонно туулдахаар шанагаар уншаха, тиин эдэ бүхы хэрэгүүдые, колхознигуудай поли дээрэ хэжэ байһан ажалтайнь холбожо ябуулха шухала.

Манай республикын олоншог партийна эхин организациуд улад зонние мүнөө сагай байдалтай танилсуулха хэрэгтэ газетнэ витринэнүүдэй угаа шухала байһыень харадаа абаад полевой стан бүхэндэ газетнэ витринэ түхеөржэ байна. Жишээлхэдэ. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой агитколлектив полевой станууд лаа культурнаар түхеөрөөн байна гэбэл: тэндэ лозунгнуудаа ба плакатанүүдаа гадна газетнэ витринэнүүд бии болгогдобо. Тэндэхи колхознигуудаа газетэ уншажа мүнөө сагай байдалтай танилсаха угаа дуратай. Газетнэ витриниин дэргэдэ агитатор нүхэр Епишоржиева гэгшэ һая абтаһан шэнэ газетэнүүдэй ушар удхыень колхознигуудта ойлгуулан хэлэжэ байдаг. Тэрэ хадаа хабарай тарилгын асуудалда зорюулагдаһан «Правда» газетын түрүүн статьянуудые уншажа, колхознигуудые танилсуулна. Энэ Молотовой нэрэмжэтэ колхоз хабарай тарилгада хүсэд һайн бэлэдхэл түхеөрөөгтэй, мүнөө үндэнэй фонд хүсэд байгуулагдаа. машина зэмсэгүүдынь һэльбэн заһагдаа, хомут тоног, мори сарнуудынь бүлэн болоноой.

Гэбэшье, колхоз ба полевой стан бүхэндэ газетнэ витринэнүүд бии болоо байна гэжэ хэлэхын аргатүй. Витринэ түхеөрөгдэнэшье һаа, тэрээн соонь газетэнүүд саг соогоо үлгэгдэнэшүй.

Гэхдээ гадна, хэдэн олон нютагуудта газетнэ витринэнүүд түхеөрөгдэһэн аал. тэрээн тухай кэншье анхарагдагүй. Жишээнь, Зэдын, Тарбагатайн ба Мухаршэбэрэй аймагуудай олоншог колхозуудта витринэнүүд тооһоор хорхойлдожо байдаг. Агитациннэ хүдэлмэридэ газетнэ материалнуудые шадамардаар хэрэглэхэ тухай илангаяа ехэ анхаал хандуулха шухала. Газетэдэ хэблэгдэһэн материал ба зурагнуудаа алибаа төөрөлдөө хэхэ хэрэгтэ угаа ехэ туһа нэмэри болохо үгэхэнь лабтай.

Газетэнүүдэй хуулаһанууд дээрэ тон үнэтэй ба угаа шухала материалнуудаа хэблэгдэжэ гарадаг. Жишээ болгон хараад үзэбэл иимэ байна: Кяхтын аймагай «Знамя Ленина» гэдэг газетэдэ «Үбгэд агитаторнуудаа»—гэһэн заметкэ гарһан байгаа. Тэрээн соонь: Баргажанай аймагай «Октябрь» колхозой агитаторнуудаа-үбгэдэй хүдэлмэриин һайн дүй дүршэл тухай хэлэгдэһэн байгаа. Тиин. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой агитатор энэ заметкые өөрынгөө артеллиин үтэлһэн колхознигуудай дунда уншажа танилсуулба.

Энэ хөөрэлдөөн болоһоной һүүлэр тус колхозой член 50 наһатай Бадмацырен Имигенов гэгшэ колхознигуудтай индивидуальна агитаци хэдэг болоо. Удангүй тэрэ хүн агитатор боложо баталагдаһан ба ВКП(б)-гэй историие шудалжа захалба.

Жабанскын аймагай «Сталинский Путь» гэжэ газетэдэ Красноярровска сельсоведэй «Майн 1» колхоздо рекордно олон боолтонуудые бооһон тухай мэдээсэнэй байгаа. Тиин энэ заметкые агитатор нүхэр Афонин гэгшэ Молотовой нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи номерой бригадын суглаан дээрэ уншажа үгэбэ. тиихэдэнь тэндэхи колхознигуудаа үндэртөө 40 бухал бөөхын орондо 90 бухал боодог болоо.

Хэблэгдэһэн ба гараар бөшэһэн лозунгнуудаа полевой стануудые ба тракторна вагонуудые культурнаар шэмэхэ хэрэгтэ туйлай ехэ удхатай байха юм. Эдэ лозунгнуудаа эгээн шухала асуудалнуудаар саг үргэлжэ бэшэгдэжэ байха зэргэтэй. Колхозойнгоо ба зарим бригада звенонуудай болон колхознигуудай гэжэ бүтээжэ байһан ажалда зорюулагдажа бэшэгдэһэн лозунгнуудаа тон һонирхолтой байдаг. Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо: «Таряалга дээрэ Цыретор Аюшеев бултанһаа һайнаар хүдэлмэрилгэ», «Энэ түрүүн хүндэ манай бригадаһаа баяр хүүргэ!»—гэһэн лозунг бэшэгдэһэн байгаа. Полевой стан бүхэндэ агитаторнуудаа өөһэдынгөө хэхэ бүтээхэ ажал хүдэлмэриие ишгэжэ һайса боложо үзөөд тодорхойлхо эрэгтэй.

Хабарай тарилгын үедэ социалистическэ мүрысөөниие эмхидхэхэ нэрэгтэ хаяын газетэнүүд ба боевой листогуудаа угаа ехэ удхатай байха. Тэндэ заметкэ гаргахадаа уншахада ойлгосотой байхаар тодоор бэшэхэ ба элэбэгы һонин зуралгуудые гаргаха хэрэгтэй.

Хүдөө нютагуудта ябуулагдаха хамаг бүхы агитационно ойлгуулалтын хүдэлмэри болбол мүнөө үедэ хабарай тарилгын хүдэлмэриие хаһа саг соонь эрхим һайн шанартайгаар үнгөргэхэ, адуу малаа үсхэбэрилхэ нүрөгэй түсөөбые дүүргэхэ хэрэгтэ түг тиимэн колхознигуудые элсүүлхэ гэһэн нэгэн зорилгодо хандуулагдаха ёһотой байна.

Полеводческо ба тракторна бригада бүхэндэ агитаторнуудаа томилогдохо ушартай. Тэдэ агитаторнуудаа станановскаар хүдэлмэрилжэ байһан эрхим хүнүүдые урмашуулха ба лодырьнуудые таһа шүүмжэлжэ, колхознигуудай абаһан үсэлгэнүүдаа хэрэгтэ дүүргэжэ байһыень шалгажа үзэхэ, тэрэнэй результадуудаа тухай суглаанууд дээрэ хөөрэжэ үгэхэ эрэгтэй. Олоной дунда ябуулагдаха агитационно хүдэлмэриде партийна хүтөлбэри үгэхэ шухала.

Р. ТУГУТОВ, ВКП(б)-тэй Обкомой инструктор.

ХИЛЫН СААНА

Немецүүдэй хоролон алаха зүйлнүүдые хэрэглэхэ болоо хадань, США-гэй зүгһөө харюу хэмжээнүүдые абаха тухай Паттерсоной мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Апрелиин 22-ой үдэр болоһон пресс-конференциин дээрэ США-гэй сэрэгэй министрэй орлогшо Паттерсоной тиигэ асуулгал табигдаһан байна гэбэл: Хитадта эсэргүүцэгчын тулада хоролон алаха зүйлнүүдые японтоной хэрэглэхэ болоо хадань, США-гэй харюу хэмжээнүүдые абаха байһан тухай үнгэрэшэ жэлдэ июниин 5-ай үдэр Рузвельтын хэлэһэн мэдүүлгэнь Советскэ Союзда эсэргүүцэхэдэ немецүүдэй хоролон алаха зүйлнүүдые хэрэглэхэ аюул ерүүлжэ байһандань мүн лэ хабаагаха байна гэшэ гү?—гэжэ асуухадань Паттерсон болбол Рузвельтын хэлэһэн политика хадаа мүнөө хүсэнтөө байгыгаа хижүүгаар Европодо боложо байгаа дайндашье абаяли хабаагаха болоно гэжэ харюусаба.

1942 оной июниин 5-ай үдэр Рузвельт нигэжэ мэдүүлһэн байгаа: «Эти-гэлтэй найдалтай хүнүүдэ США-гэй прапительствын абтаһан мэдэсэлэй ёһоор японско сэрэгүүд Хитадай алдаг олон нютагуудта хоролон алаг гү, али хорото зүйлнүүдые хэрэглэжэ байна. Хэрбээ японтон Хитадта гү, али бүсад нэгэдэмэл нацна эсэргүү тиигэ үүнэй үнэ сэдьхэлгүй муухай дай хэжэ үргэлжэлүүлжэ болоо хадань, США-гэй харюу хэмжээнүүдые абаха байһан тухай үнгэрэшэ жэлдэ июниин 5-ай үдэр Рузвельтын хэлэһэн мэдүүлгэнь Советскэ Союзда эсэргүүцэхэдэ немецүүдэй хоролон алаха зүйлнүүдые хэрэглэхэ аюул ерүүлжэ байһандань мүн лэ хабаагаха байна гэшэ гү?—гэжэ асуухадань Паттерсон болбол Рузвельтын хэлэһэн политика хадаа мүнөө хүсэнтөө байгыгаа хижүүгаар Европодо боложо байгаа дайндашье абаяли хабаагаха болоно гэжэ харюусаба.

Юнайтед Пресс агентствын лондонско корреспондентын мэдэсэлэй ёһоор, «Хэрбээ немецүүдэй ородой фронт дээрэ химическэ дай хэхэ болоо хадань, Англида байгаа американска сэргүүд Германида эсэргүү хоролон алаха зүйлнүүдые хэрэглэхэ байна».

Генерал Арнольддо Черчиллиин элгээһэн телеграмма

ЛОНДОН, апрелиин 24. (ТАСС). Рэйтер агентствын дамжуулыань хадаа. Черчилль болбол американска армиин агаарай сэрэгүүдые командалагша генерал Арнольддо иимэ телеграмма эльгээжэ хандаһан байна гэбэл:

«Танай лётчигүүдые японтоной һэнгэрүүй муухайгаар алаһан тухай мэдэсэлые айхабтар ехэр дураа гутаг байжа уншабаб. Энэ хэрэгты муухай аша болбол японтон өөрынгөө территориин дээрэ байһан сэрэгэй предприятинүүд ба бүсад объектнүүдые бомбодохо ябадалһаа али тухай айжа байһыень али тодоор харуулна. Королевскэ авиаци болбол американска нүхэдтэйгөө хамта Токио ба Японтин бүсад городуудые бомбодожо энэ дошоон хэрэгты ба хомхой хобдог нацын болбосоронгы юртэнсые һаншаргаха һанжаатай байһан хүсыень һалгаажа шадаха үдэрөө хүлеэжэ ябажа байһан тухайнь найдуулһан үгэнүүдээ танда эльгээгүй байжа үнэш